

Покрајински завод за заштиту природе, Нови Сад, ул. Радничка бр. 20а (у даљем тексту: Завод), на основу чл. 9. Закона о заштити природе („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 – испр., 14/2016, 95/2018 – др. закон и 71/2021, у даљем тексту: Закон), а у вези са чл. 136. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 18/2016, 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 – одлука УС), поступајући по захтеву број 13 – 125/24 од 15.04.2024. године, Јавног предузећа за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање, Трг Републике 16, 24000 Суботица, за издавање услова заштите природе за израду Плана генералне регулације за насеље Горњи Таванкут, дана 10.05.2024. године под 03 бр. 020 – 1396/2 доноси:

РЕШЕЊЕ о условима заштите природе

1. У границама Плана генералне регулације за насеље Горњи Таванкут (у даљем тексту: План), чији обухват је дефинисан Одлуком о изради Плана генералне регулације за насеље Горњи Таванкут („Службени лист Града Суботице“, бр. 8/2024), нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, еколошких коридора од међународног, регионалног и локалног значаја еколошке мреже Републике Србије. У зони утицаја Плана налази се локални еколошки коридор - каналисани водоток потврђен Просторним планом Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 16/2012). Наведени еколошки коридор графички је приказан на Прилогу бр. 1, који представља саставни део овог Решења. Сходно наведеном, издају се следећи услови заштите природе:

- 1) Планиране активности могу се обављати унутар граница обухвата Плана одређених достављеном захтевом и приложеном графичком документацијом, очувањем природних ресурса предметног простора и ширег подручја;
- 2) Израдом Плана обезбедити очување предеоне и биолошке разноврсности кроз заштиту и уређење зеленила унутар предметног подручја у оквиру грађевинског подручја насеља;
- 3) Мере заштите природе унети и за одговарајућа поглавља Плана (правила изградње, расвета, зеленило итд.);
- 4) Мере за заштитну зону локалног еколошког коридора:

4.1. У појасу до 500 m од еколошког коридора није дозвољена примена планских решења којима се нарушавају карактеристике хидролошког режима од којих зависи функционалност коридора;

4.2. У појасу до 200 m од еколошког коридора:

4.2.1. Услов за евентуалну изградњу укупаних складишта опасних материја је примена грађевинско-техничких решења којим се обезбеђује спречавање емисије евентуално присутних загађујућих материја у околни простор;

4.2.2. Планским решењима мора се обезбедити:

- Применити одговарајућа планска и техничка решења заштите коридора од утицаја буке, загађења и ноћног осветљења (избегавати директно осветљење коридора, спречавати расипање светлости према

коридору - користити светлосна тела са светлосним сноповима усмереним према објектима и саобраћајницама, користити светлосни спектар који најмање привлачи дивље врсте, итд);

- Дефинисање посебних правила озелењавања уз забрану коришћења инвазивних врста (списак у подтачки 5.3.);

4.3. У појасу до 50 m од еколошког коридора:

4.3.1. Није дозвољена примена техничких решења којима се формирају рефлектујуће површине (нпр. стакло, метал) веће од стандардних врата/прозора, усмерене према коридору;

4.3.2. Примењују се следеће мере:

- Очувати проходност еколошког коридора површинских вода забраном ограђивања појаса уз обалу;
- Обезбедити континуитет зеленог тампон појаса (баште, рекреативне површине и сл.) између простора људских активности и коридора у ширини од 10 m код постојећих објеката, а 20 m (у случају неповољних димензија и/или површине пацеле лоцирати на минимум 10 m) код планираних објеката и то у складу са типом вегетације коридора. Овај појас графички приказати у планској и пројектној документацији;

4.3.3. Услов за изградњу:

- Вештачких површина (паркинг, спортски терени и сл.) је да се на парцели формира уређена зелена површина са функцијом одржавања континуитета зеленог појаса коридора или тампон зоне станишта.
- Саобраћајница са тврдим застором за моторна возила је примена техничких мера којима се, по потреби, обезбеђује безбедан прелаз за ситне животиње;

5) Концептом озелењавања унутар обухвата измена и допуна планског документа:

5.1. Приликом озелењавања комплекса у оквиру радне зоне, превасходно блокова и локација намењених за производњу, формирати више спратова зеленила са што већим процентом аутохтоних врста и користити примерке егзота за које је потврђено да се добро адаптирају датим условима средине и не спадају у категорију инвазивних, како би се обезбедила заштита околног простора од ширења последица загађивања;

5.2. Планом предвидети да избор биљних таксона буде у складу са педолошким, климатским, хидролошким и другим условима локалитета и одређеном планском наменом како би се остварио максималан ефекат озелењавања;

5.3. Избегавати примену инвазивних врста током уређења свих зелених површина и подизања заштитног зеленила, уз обезбеђивање заступљености што већег процента аутохтоних врста. Планом обезбедити предност у коришћењу аутохтоних биљака, уз употребу мањег процента егзотичних и других адекватних алохтоних врста, а које по могућности, не спадају у категорију инвазивних (агресивних алохтоних) врста, међу којима на подручју Војводине су најзначајније следеће: јасенолисни јавор (*Acer negundo*), кисело дрво (*Ailanthus*

altissima), багремац (*Amorpha fruticosa*), копривић (*Celtis spp.*), дафина (*Elaeagnus angustifolia*), пенсилванијски јасен (*Fraxinus pennsylvanica*), трновац (*Gleditsia triacanthos*), жива ограда (*Lycium barbarum*), петолисни бршљан (*Parthenocissus quinquefolia*), касна сремза (*Prunus serotina*), златни штап (*Solidago gigantea* aggr.), звездан (*Symphytotrichum spp.*), фалоп (*Fallopia sp.*), багрем (*Robinia pseudoacacia*) и сибирски брест (*Ulmus pumila*);

5.4. Са циљем побољшања климатских услова предметног простора (унапређење екоклиме), правила озелењавања треба да садрже и следеће мере:

5.4.1. За озелењавање користити претежно лишћаре, а примену четинарских врста (максимум 20%) ограничити само на интензивно одржаваним зеленим површинама са наглашеном естетском наменом;

5.4.2. Крошњама високих лишћара засенчити што већи проценат вештачких површина (нпр. паркинг простори, стазе).

5.5. Уз прометне саобраћајнице не планирати зелене појасеве који би привлачили животињске врсте и довели до повећања mortalитета њихових популација;

6) Планирање заштите земљишта остварити спровођењем мера и активности за заштиту од загађења и деградације ради очувања његових природних особина и функција, сагласно одредбама члана 12. Закона о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/2015);

7) Планом дефинисати одговарајуће мере за очување водних ресурса у складу са члановима 97. и 98. Закона о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др. закон), поштовањем забране испуштања непречишћених и недовољно пречишћених отпадних вода у ПП „Поњавица“, локални еколошки коридор „Надела“ односно други крајњи реципијент, при чему квалитет пречишћеног ефлуента мора задовољавати прописане критеријуме за упуштање у канализацију у складу са правилима одвођења и предtretмана отпадних вода, односно у крајњи реципијент, према захтевима Уредбе о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/2011, 48/2012 и 1/2016);

8) Планом предвидети одговарајуће мере за очување квалитета ваздуха у складу са одредбама члана 40. Закона о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 10/2013 и 26/2021 – др. закон) који се односи на предузимање мера за спречавање и смањење загађивања ваздуха, као и сагласно другим одредбама овог Закона које се односе на стационаране и покретне изворе загађивања.

2. Ово Решење не ослобађа подносиоца захтева да прибави и друге услове, дозволе и сагласности предвиђене позитивним прописима.

3. За све друге радове/активности на предметном подручју или промене техничке документације потребно је Заводу поднети нов захтев за издавање услова заштите природе.

4. Уколико подносилац захтева у року од две године од дана достављања овог Решења не отпочне радове и активности за које је ово Решење о условима заштите природе издато, дужан је да од Завода прибави ново решење о условима.

5. Пре усвајања плана потребно је Заводу доставити Нацрт Плана генералне регулације за насеље Горњи Таванкут на мишљење о испуњености услова из овог Решења.

6. Подносилац захтева је ослобођен плаћања таксе за издавање овог решења у складу са Покрајинском скупштинском одлуком о покрајинским административним таксама

(„Службени лист АПВ“, бр. 40/2009, 59/2020 – усклађени дин. изн., 45/2021 – усклађени дин. изн., 54/2021 и 52/2022 – усклађени дин. изн. и 43/2023 – усклађени дин. изн.).

Образложење

Покрајински завод за заштиту природе је примио дана 26.04.2024. године захтев заведен под 03. бр. 020 – 1396 од Јавног предузећа за управљање путевима, урбанистичко планирање и становање, Трг Републике 16, 24000 Суботица, за издавање услова заштите природе за израду Плана генералне регулације за насеље Горњи Таванкут. Обрађивач плана је доставио у прилогу захтева следеће:

- План генералне регулације за насеље Горњи Таванкут – Оквирна граница плана са претежном наменом површина, број листа 4.2., датума IV/2024 у штампаном издању;
- План генералне регулације за насеље Горњи Таванкут – Извод из Просторног плана Града Суботице, број листа 4.1., датума IV/2024 у штампаном издању;
- План генералне регулације за насеље Горњи Таванкут – граница обухвата Плана у .dwg формату;

Одлуком о изради Плана генералне регулације за насеље Горњи Таванкут („Службени лист Града Суботице“, бр. 8/2024) као циљ израде наводи се:“

1. Усклађивање са важећом законском регулативом из области урбанистичког планирања пре свега са:
2. Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС“ број 72/09, 81/09- испр., 64/10- Ус, 24/11, 121/12, 42/13-УС и 50/13-УС и 98/13УС, 132/14 145/14 , 83/2018, 31/2019 , 9/2020 52/2021 и 62/2023) - у даљем тексту Закон;
3. Правилником о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС“, број 32/2019) – у даљем тексту: Правилник;
4. Правилником о класификацији намене земљишта и планских симбола у документима просторног и урбанистичког планирања (Сл. гласник РС бр. 105/20) ради стварања услова за планско уређење и коришћење простор;
5. У циљу смањења грађевинског подручја ради рационалнијег кориштења грађевинског земљишта и очувања пољопривредног земљишта;
6. Имајући у виду постојећу расположивост грађевинског земљишта у АП Војводини у целини, његову просторну дистрибуцију (по областима, локалним самоуправама и насељима), потребу очувања пољопривредног, шумског и водног земљишта, као и пројекције демографског развоја ,развоја привредних и осталих активности потребно је даље повећање површина под грађевинским земљиштем свести на ниво утврђен Просторним планом Републике Србије од 2010. до 2020. године („Службени лист Републике Србије“, број 88/10), као и РПП АП Војводине („Службени лист АП Војводине“, број 22/11), односно на препоруку повећања од 0,5 % садашњих површина под грађевинским земљиштем;
7. Редефинисања планираних намена и правила грађења ради боље спроводљивости и економске оправданости планског решења у складу са потребама становника насеља и усклађивања планираних решења са ситуацијом на терену;
8. Потребно је утврдити критеријуме, нормативе и стандарде коришћења грађевинског земљишта у складу са специфичностима насеља, просторном и функционалном могућностима насеља као и преовлађујућим начином изградње и бројем становника;
9. Дефинисати површине за радну зону у складу са реалним потребама првенствено за прерађивачку индустрију као комплементарну грану привреде. Развој простора оријентисан је на развој воћарства, повртарства и делимично виноградарства;

10. Преиспитивања простора за јавне намене у складу са потребама насеља и планираним бројем становника;
11. Преиспитивања планираних ширина регулација улица и евентуалне њихове корекције у циљу побољшања саобраћајне мреже насеља као и изградње недостајуће комуналне инфраструктуре;
12. Ефикасније заштите животне средине, рационалнијег коришћења ресурса, уз поштовање принципа одрживог развоја;
13. Побољшање услова живота локалног становништва у циљу запошљавања младих и њиховог задржавања у насељу којим би се стимулисао његов демографски опоравак;
14. Активирање потенцијала развоја сеоског туризма са целогодишњом понудом уз еко и етно туризам, аутохтоне домаће кухиње, производњу етно занатских производа, неговање културно етничких манифестација и обичаја;
15. Унапређења урбаног идентитета насеља и очување културног наслеђа;
16. Дефинисање правила за спровођење плана. Осим тога, евидентираће се промене у простору настале током протеклог времена од усвајања важећег Просторног плана града Суботице.“

На основу увида у Покрајински регистар заштићених природних добара и документацију Завода, утврђено је да у границама Плана генералне регулације за насеље Горњи Таванкут, чији обухват је дефинисан Одлуком о изради Плана генералне регулације за насеље Горњи Таванкут („Службени лист Града Суботице“, бр. 8/2024), нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, еколошких коридора од међународног, регионалног и локалног значаја еколошке мреже Републике Србије. У зони утицаја Плана налази се локални еколошки коридор - каналисани водоток потврђен Просторним планом Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 16/2012).

Одредбом члана 102. и члана 103. Закона о заштити природе („Сл. гласник РС“, број 36/09, 88/10, 91/10 - испр., 14/2016, 95/2018 - др. закон и 71/2021), одређено је да организација за заштиту природе, тј. Покрајински завод за заштиту природе утврђује услове заштите и даје податке о заштићеним природним добрима у поступку израде просторних и других планова, односно основа (шумских, водопривредних, ловних, риболовних и др.) и друге инвестиционо-техничке документације.

Чланом 5. став 1. тачка 7. Закона о заштити природе изражено је начело непосредне примене међународних закона којим „државни органи и органи аутономне покрајине и органи јединице локалне самоуправе, организације и институције, као и друга правна лица, предузетници и физичка лица, при вршењу својих послова и задатака непосредно примењују општеприхваћена правила међународног права и потврђене међународне уговоре као саставни део правног система“. Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Сл. лист СРЈ - Међународни уговори“, бр. 11/2001) у члану 8. указује на потребу регулисања или управљања „биолошким ресурсима важним за очување биолошке разноврсности у оквиру или ван заштићених подручја, у циљу њиховог очувања и одрживог коришћења“. У складу са Конвенцијом, постоји обавеза спречавања уношења, контролисања или искорењивања оних страних врста “које које угрожавају природне екосистеме, станишта или (аутохтоне) врсте“.

Услови прописани подтачкама 1) – 5) израђени су у складу са чланом 14. Закона о заштити природе, према коме се „заштита биолошке разноврсности остварује спровођењем мера заштите и унапређења врста, њихових популација, природних станишта и екосистема“. Наведене мере спроводе се, између осталог, очувањем биодиверзитета у њиховом непосредном и ширем окружењу.

Формирање система зелених површина веома доприноси повезивању природне средине са урбаним простором, а долази и до просторног разграничавања функција које могу негативно утицати једна на другу. Велике поплочане и/или бетониране површине у грађевинском подручју као и сами грађевински објекти јачају ефекат неповољних климатских карактеристика околине (ниске вредности влажности ваздуха, повећан алbedo обрађених

површина, присуство прашине у ваздуху и сл.). Повећањем индекса заузетости грађевинских парцела подручја Плана, смањује се проценат постојећег јавног зеленила што за последицу има погоршање квалитета ваздуха, а додатним озелењавањем побољшава се квалитет ваздуха, снижавају температуре у летњем делу године због способности биљака да апсорбују и рефлектују сунчево зрачење, спречавају се ерозија тла изазвана кишом и ветром и брзо отицање атмосферских падавина, смањује се бука од саобраћаја. Инвазивне биљне врсте (наведене у подтачки 5.3.) Решења, својим агресивним ширењем уништавају друге типове зелених површина и повећавају трошкове њиховог одржавања.

Услови прописани подтачкама 6) – 8) израђени су у складу са чланом 21. Закона о заштити животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 135/04, 36/2009 – др. закон, 72/2009 – др. закон, 43/2011 - одлука УС, 14/2016, 76/2018 и 95/2018 – др. закон) којим је дефинисан принцип интегрисане заштите природе и животне средине: „Заштита природних вредности остварује се спровођењем мера за очување њиховог квалитета, количина и резерви, као и природних процеса, односно њихове међузависности и природне равнотеже у целини“. Очување природних процеса и заштита природних вредности у антропогеном пределу захтева исте мере које су предуслов стварања здраве животне средине, а право на здраву средину обезбеђено је Уставом Републике Србије.

Услови из овог Решења су дефинисани у складу са чланом 7. ставови 3), 4), 5) и 7) Закона, по коме се заштита природе реализује „...спровођењем мера заштите природе и предела; утврђивањем услова и мера заштите природе и заштићених природних добара и предела у просторним и урбанистичким плановима, пројектној документацији, основама и програмима...од утицаја на природу...као и ублажавањем штетних последица које су настале активностима у природи“.

Чланом 8. Закона дефинисано је планирање, уређење и коришћење простора. Планирање и уређење простора спроводи се на основу просторних и урбанистичких планова, планске и пројектне документације, у складу са мерама и условима заштите природе. Носилац пројекта дужан је да поступа у складу са мерама заштите природе, на начин да се избегну, или сведу на најмању меру угрожавања или оштећења природе. Према члану 9. у поступку израде планова, пројеката и активности из члана 8. Закона прибављају се услови заштите природе. Акт о условима заштите природе, између осталог, садржи процену да ли се планирани радови и активности могу реализовати са становишта циљева заштите природе.

Законски основ за доношење решења:

Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, бр. 36/2009, 88/2010, 91/2010 - испр., 14/2016, 95/2018 - др. закон и 71/2021); Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016, 95/2018 - аутентично тумачење и 2/2023 – одлука УС); Закон о водама („Сл. гласник РС“, бр. 30/2010, 93/2012, 101/2016, 95/2018 и 95/2018 – др. закон); Закона о заштити земљишта („Сл. гласник РС“, бр. 112/2015); Закон о заштити ваздуха („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009, 10/2013 и 26/2021 – др. закон); Закон о потврђивању Конвенције о биолошкој разноврсности („Службени лист СРЈ - Међународни уговори“, бр. 11/2001); Уредба о граничним вредностима емисије загађујућих материја у воде и роковима за њихово достизање („Сл. гласник РС“, бр. 67/2011, 48/2012 и 1/2016); Покрајинска скупштинска одлука о покрајинским административним таксама („Службени лист АПВ“, бр. 40/2009. 59/2020 – усклађени дин. изн., 45/2021 – усклађени дин. изн., 54/2021 и 52/2022 – усклађени дин. изн. и 43/2023 – усклађени дин. изн.); Одлука о изради Плана генералне регулације за насеље Горњи Таванкут („Службени лист Града Суботице“, бр. 8/2024); Просторни план Града Суботице („Службени лист Града Суботице“, бр. 16/2012).

На основу свега наведеног, одлучено је као у диспозитиву овог Решења.

Подносилац захтева је ослобођен од плаћања таксе у складу са чланом 18. Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/2003, 51/2003-исправка, 53/2004 - др.пропис, 42/2005 - др.пропис, 61/2005, 101/2005-др.пропис, 42/2006 - др.пропис, 47/2007 - др.пропис, 54/2008 - др.пропис, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 70/2011 - др.пропис, 55/2012 - др.пропис, 93/2012, 47/2013 - др.пропис, 65/2013-др.пропис, 57/2014 - др.пропис, 45/2015 - др.пропис, 83/2015, 112/2015, 50/2016 - др.пропис, 61/2017 - др.пропис, 113/2017, 3/2018-исправка, 50/2018 - др. пропис, 95/2018, 38/2019 - др.пропис, 86/2019, 90/2019-исправка, 98/2020- усклађени дин. изн., 144/2020, 62/2021 - усклађени дин. изн., 138/2022, 54/2023 - усклађени дин. изн. и 92/2023)

Упутство о правном средству: Против овог решења може се изјавити жалба Покрајинском секретаријату за урбанизам и заштиту животне средине у року од 15 дана од дана пријема решења. Жалба се предаје писмено или изјављује усмено на записник Покрајинском заводу за заштиту природе.

Прилог бр. 1 – Положај границе ПГР Горњи Таванкут у односу на локални еколошки коридор

Достављено:

- наслову
- архиви

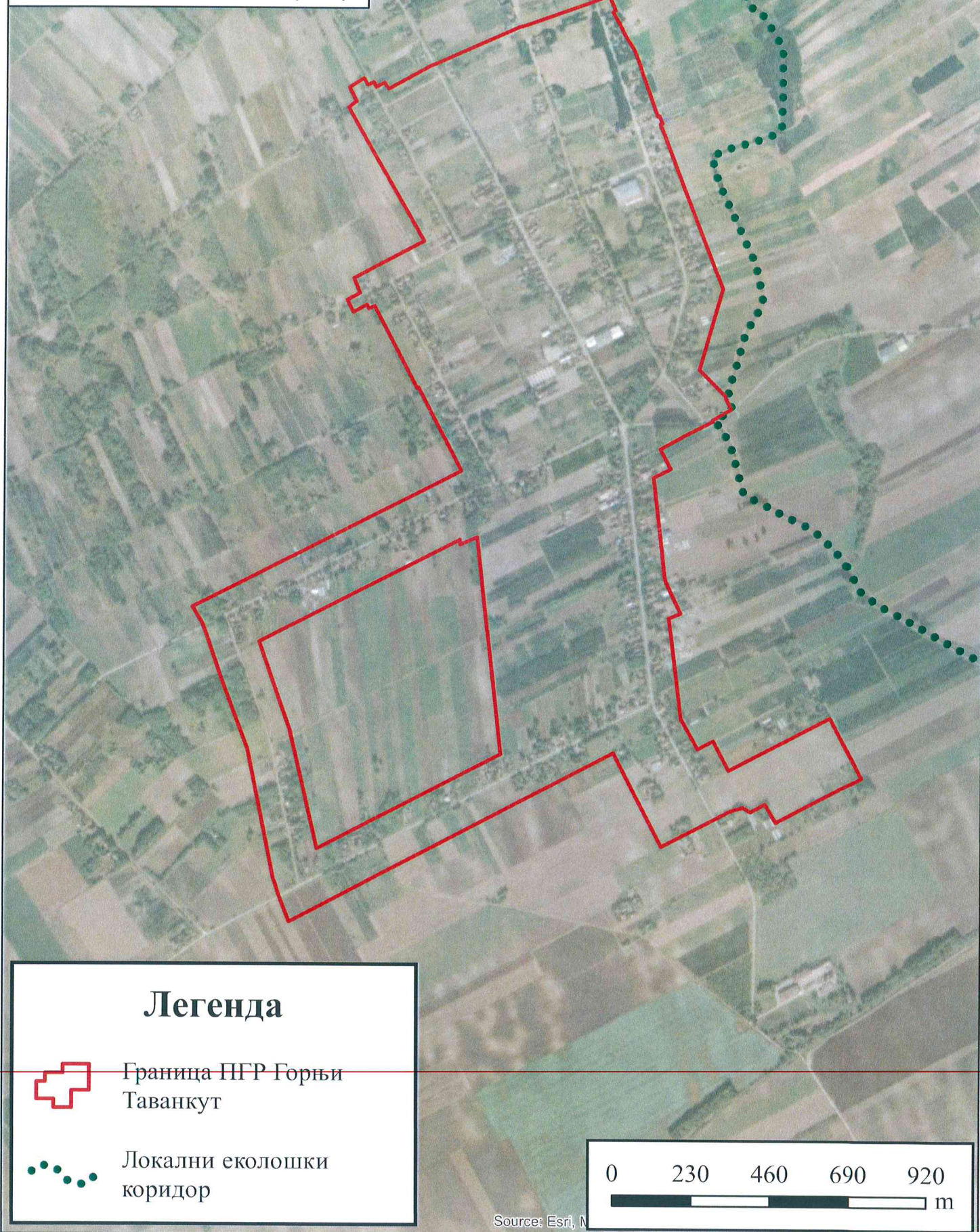

**Положај границе ПГР
Горњи Таванкут у односу
на локални
еколошки коридор**

Прилог бр. 1

Легенда

Граница ПГР Горњи
Таванкут

Локални еколошки
коридор

0 230 460 690 920
m

Source: Esri, N